

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL SAVARANKIŠKO GYVENIMO NAMŲ SENYVO AMŽIAUS IR NEĮGALIEMS
ASMENIMS VEIKLOS METODINIŲ REKOMENDACIJŲ PATVIRTINIMO**

2010 m. gruodžio 31 d. Nr. A1-636
Vilnius

Igyvendindamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008–2012 metų programos įgyvendinimo priemonių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. vasario 25 d. nutarimu Nr.189 (Žin., 2009, Nr. [33-1268](#)), 3 lentelės „Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008–2012 metų veiklos strategijos nuostatų įgyvendinimo priemonės“ 1245 punktą:

1. T v i r t i n u Savarankiško gyvenimo namų senyvo amžiaus ir neįgaliems asmenims veiklos metodines rekomendacijas (pridedama).

2. Šio įsakymo vykdymo kontrolę pavedu viceministrui pagal veiklos sritį.

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS

DONATAS JANKAUSKAS

SAVARANKIŠKO GYVENIMO NAMŲ SENYVO AMŽIAUS IR NEĮGALIEMS ASMENIMS VEIKLOS METODINĖS REKOMENDACIJOS

1. Savarankiško gyvenimo namų senyvo amžiaus ir (ar) neįgaliems asmenims veiklos metodinės rekomendacijos nustato savarankiško gyvenimo namų senyvo amžiaus ir (ar) neįgaliems asmenims veiklos organizavimo ypatumus.

2. Savarankiško gyvenimo namai senyvo amžiaus ir (ar) neįgaliems asmenims (toliau vadinama – ši Įstaiga) – tai socialinę priežiūrą teikianti įstaiga, kurioje apgyvendinami iš dalies nesavarankiški senyvo amžiaus asmenys ir (ar) neįgalieji, sudarant jiems sąlygas savarankiškai tvarkyti asmeninį ir socialinį gyvenimą, skatinant ir ugdant jų saviraišką pagal turimus gebėjimus ir (ar) teikiant nežymią pagalbą, kad būtų kompensuojami prarasti (neturimi) savarankiško gyvenimo gebėjimai.

3. Į šią Įstaigą priimami gyventi iš dalies nesavarankiški senyvo amžiaus ir (ar) neįgalūs asmenys (toliau vadinama – asmenys) ar jų šeimos, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka nustatytas socialinės priežiūros poreikis ir kurie dėl sveikatos būklės negali gyventi visiškai savarankiškai savo namuose ir socialinių paslaugų, teikiamų jų namuose ar kitose nestacionariose socialinių paslaugų įstaigose, nepakanka.

4. Šioje Įstaigoje asmenys (šeimos) pagal savo galimybes rūpinasi savo buitimi (gaminasi maistą, moka už komunalines paslaugas, įsigyja būtinus daiktus ar maisto produktus, tvarkosi kambarius ir kt.) iš dalies padedant socialiniam darbuotojui (socialinio darbuotojo padėjėjui).

5. Asmenims (šeimoms) šioje Įstaigoje pagal įvertintą poreikį gali būti teikiamos šios socialinės priežiūros paslaugos: informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas bei atstovavimas, apgyvendinimas, kasdieninio gyvenimo įgūdžių ugdymas ir palaikymas planuojant ir atliekant namų ruošos darbus, perkant būtinus daiktus ar maisto produktus, tvarkant pinigų apskaitą, mokant mokesčius, prižiūrint vaikus, bendraujant, padedant atlikti asmeninės higienos procedūras ir kitos paslaugos, susijusios su asmens socialinių įgūdžių ugdymu ir palaikymu.

6. Šioje Įstaigoje pagal poreikį ugdomi neįgaliųjų darbingo amžiaus asmenų savarankiško gyvenimo įgūdžiai, skatinama įgyti išsilavinimą ar dirbti, tarpininkaujama ar suteikiama pagalba jiems įsidarbinant ar įsidarbinus.

7. Asmenims pagal jų pageidavimus užtikrinama pagalba gaunant sveikatos priežiūros paslaugas.

8. Asmenims, kurie dėl negalios, ligos ar senatvės negali savarankiškai pasiekti sveikatos priežiūros įstaigos, laiku užtikrinamas transporto paslaugų organizavimas.

9. Pagal poreikius ir galimybes asmenims sudaromos sąlygos gauti religinius patarnavimus ir, atsižvelgiant į asmenų poreikius, teikiamos (ar organizuojamos) kitos socialinę priežiūrą užtikrinančios paslaugos. Asmenims sudaromos galimybės užsiimti jų mėgstama veikla, sudaromos sąlygos tenkinti savo asmeninius poreikius (pvz. skaityti knygas, spaudą, žiūrėti televizorių, klausytis radijo, naudotis kompiuteriu ir pan.).

10. Šioje Įstaigoje apsigyvenę asmenys (šeimos) iš savo pajamų įsigyja maisto produktus, kitas vartojimui reikalingas prekes ir paslaugas bei moka už jiems teikiamus komunalinius patarnavimus.

11. Asmenys (šeimos) maisto produktus perkasi patys, tik, esant reikalui, asmenims (šeimoms) perkantis maisto produktus ar gaminant maistą, suteikiama socialinio darbuotojo (socialinio darbuotojo padėjėjo) pagalba.

12. Šioje Įstaigoje asmenims (šeimoms) komunalinės išlaidos (išlaidos šilumai, elektros energijai, vandeniui ir kt.) skaičiuojamos pagal apskaitos prietaisų parodymus arba pagal kitą šioje Įstaigoje taikomą apskaitos tvarką, pateikiant kiekvienam asmeniui (šeimai) bendrą apskaitos prietaisų parodymus ir išlaidų skaičiavimo vienam asmeniui tvarką bei konkrečias sąskaitas.

13. Kai paslaugas organizuoja savivaldybė, ji gali priimti sprendimą finansuoti dalį asmenų (šeimų) pragyvenimo išlaidų savivaldybės biudžeto lėšomis. Esant atskiriems apskaitos prietaisams ir individualiam asmens atsiskaitymui už komunalines paslaugas, šios Įstaigos gyventojai teisės aktų nustatyta tvarka naudojami iš valstybės biudžeto lėšų skiriamomis būsto šildymo, išlaidų šaltam ir karštam vandeniui kompensacijomis.

14. Už šioje Įstaigoje teikiamas socialinės priežiūros paslaugas asmenys (šeimos) moka pagal Mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. birželio 14 d. nutarimu Nr. 583 „Dėl mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. [68-2510](#); 2009, Nr. 7-1053; 2010, Nr. [86-4549](#)).

15. Šioje Įstaigoje dirba socialiniai darbuotojai ir socialinių darbuotojų padėjėjai. Rekomenduojama, kad vienas socialinio darbuotojo padėjėjas teiktų socialinės priežiūros paslaugas 5–8 asmenims. Įstaigos darbas organizuojamas taip, kad bet kuriuo paros metu Įstaigoje būtų budintis socialinio darbuotojo padėjėjas. Įstaigoje gali būti įdarbinami ir kiti specialistai, atsižvelgiant į gyventojų savarankiškumą ir pagalbos poreikį.

16. Rekomenduojamas šioje Įstaigoje gyventojų skaičius iki 30 asmenų.

17. Šioje Įstaigoje sukuriamas asmenų privatumą garantuojanti ir asmenų saugumui pritaikyta gyvenamoji aplinka.

18. Rekomenduojama, kad šioje Įstaigoje asmuo kambaryje gyventų vienas. Tik atskirais atvejais, kai to pageidaujama, susiję giminystės ryšiais ar kitaip suderinę interesus asmenys viename kambaryje apgyvendinami po du ar daugiau (tais atvejais, kai apgyvendinama šeima).

19. Asmeniui (šeimai) suteikiamas gyvenamasis plotas su atskirai įrengta virtuve, šalia gyvenamojo kambario įrengtomis asmens higienos patalpomis, pritaikytomis asmeniui su specialiaisiais poreikiais.

20. Jei nėra galimybių prie kiekvieno kambario įrengti atskiras asmens higienos patalpas ir virtuvę, rekomenduojama šias patalpas įrengti ne daugiau kaip dviem kambariams.

21. Rekomenduojama, kad šioje Įstaigoje būtų įrengtas skalbimo-lyginimo kambarys ir asmenys su darbuotojų pagalba galėtų naudotis skalbimo-lyginimo prietaisais.

22. Asmenys (šeimos) aprūpinami pagrindiniais baldais bei pagal poreikį techninės pagalbos priemonėmis, bet gali turėti ir savo baldus bei kitus būčiai reikalingus asmeninius daiktus.
